

НАРЕДБА за изискванията към разработването и съдържанието на стратегическите карти за шум и към плановете за действие

Приета с ПМС № 217 от 18.08.2006 г., обн., ДВ, бр. 70 от 29.08.2006 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят основните технически изисквания за разработването и съдържанието на стратегическите карти за шум за агломерациите, за основните пътища, основните железопътни линии и основните летища и на плановете за действие по чл. 6 от Закона за защита от шума в околната среда.

Чл. 2. При разработването на стратегическите карти за шум и на плановете за действие по чл. 1 се използват показателите за шум, регламентирани в наредбата по чл. 11, т. 5 от Закона за защита от шума в околната среда.

Раздел II Стратегически карти за шум

Чл. 3. (1) Стратегическите карти за шум са план-карти на агломерациите, на основните пътища, на основните железопътни линии и на основните летища, върху които са нанесени по установения в наредбата начин шумовите нива от транспорта, от промишлени дейности и от другите източници на шум.

(2) Стратегическите карти за шум отразяват предходната, настоящата и очакваната шумова ситуация.

Чл. 4. (1) Стратегическите карти за шум се възлагат за разработване от:

1. кметовете на общини - за агломерациите;
2. министъра на транспорта - за основните железопътни линии и основните летища;
3. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за основните пътища.

(2) Компетентният орган по ал. 1:

1. изготвя задание за разработване на стратегическите карти за шум;
2. контролира разработването на стратегическите карти за шум.

(3) Компетентният орган по ал. 1 представя проектите на стратегическите карти за шум за становище на министъра на здравеопазването и на министъра на околната среда и водите най-късно 4 месеца преди крайната дата за одобряването им по § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за защита от шума в околната среда.

(4) Министърът на здравеопазването и министърът на околната среда и водите в двумесечен срок от представянето на проекта на стратегическа карта за шум изпращат становище до компетентния орган по ал. 1, което се отразява при подготовката на окончателния проект на стратегическата карта за шум.

(5) Извън случаите по ал. 1, т. 1 стратегически карти за шум могат да се възлагат за разработване от кмета на съответната община по негова инициатива, като се одобряват от съответния общински съвет.

(6) Стратегическите карти за шум по ал. 1 се одобряват от:

1. общинските съвети - за агломерациите;

2. министъра на здравеопазването - за основните железопътни линии, основните летища и основните пътища, по предложение на експертния съвет по чл. 5, ал. 6, т. 2 от Закона за защита от шума в околната среда.

Чл. 5. (1) Разработването на стратегическите карти за шум включва следните основни етапи:

1. определяне нивата на шум по изчислителен и/или измерителен метод;

2. провеждане измервания на нивата на шум, изработване и валидиране на стратегическите карти за шум;

3. мониторинг на нивата на шум в определен брой пунктове за контрол в рамките на Националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии;

4. поддържане на актуална база данни, включително оценка и симулация на различни варианти на шумово натоварване, в зависимост от текущи промени в условията, влияещи върху разпространението, и нивата на шума в околната среда.

(2) Стратегическите карти за шум се използват като:

1. основа за определяне на приоритетните проблеми и разработване на планове за действие за намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии;

2. инструмент за избор на най-подходящо решение за предотвратяване и намаляване на шума чрез оценка на различни варианти;

3. основа за провеждане на мониторинг на шума в околната среда;

4. основа за извършване на реална оценка за въздействието на шума в околната среда чрез възможност за определяне влиянието на различните източници на шум върху произволно избрана точка от картата;

5. източник на информация за гражданите;

6. източник на данни, които се предоставят на международни организации.

Чл. 6. Стратегическите карти за шум се разработват в следните мащаби:

1. за агломерациите - 1:10 000;

2. за основните пътища и железопътни линии - 1:500 000;

3. за основните летища - 1:100 000.

Чл. 7. Входните и изходните данни на стратегическите карти за шум са в цифров и графичен вид в съответствие с Българската геодезическа система 2000. Стратегическите карти за шум се разработват при спазване изискванията на Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 8. (1) При разработването на стратегическите карти за шум се използват величини, определяни чрез:

1. измерване в реални условия;

2. изчисление.

(2) Минималните изисквания към съдържанието на входните данни за разработване на стратегическите карти за шум се определят съгласно приложение № 1.

Чл. 9. При разработването на стратегическите карти за шум за оценка на показателите за шум, излъчван

от автомобилен, железопътен, въздушен и воден транспорт и от промишлени дейности, се използват методите, определени в наредбата по чл. 11, т. 5 от Закона за защита от шума в околната среда.

Чл. 10. Отразяването на измерените и/или изчислените данни за нивата на шума върху стратегическите карти за шум се извършва съгласно приложение № 2.

Чл. 11. Минималните изисквания към изходните данни на стратегическите карти за шум се определят съгласно приложение № 3.

Чл. 12. Стратегическите карти за шум за агломерациите са:

1. обща (комбинирана) стратегическа карта, отчитаща шумовите нива в резултат на действието на всички източници на шум на територията на съответната агломерация;

2. отделни стратегически карти за шум от автомобилния, железопътния, въздушния, водния транспорт и от промишлени дейности.

Чл. 13. Стратегическите карти за шум - източник на информация за гражданите, се представят на обществеността във вид на:

1. графики и диаграми;

2. числени данни в табличен вид;

3. таблични или други данни в електронен вид;

4. карти, показващи стойности, по-високи от граничните;

5. други карти, в които съществуващата ситуация се сравнява с различни възможни варианти на бъдещи ситуации;

6. карти, отчитащи стойности на показателите за шум на височина, различна от 4 м, където е подходящо.

Чл. 14. Органите по чл. 4, ал. 1 създават и поддържат актуална база данни в електронен вид, включваща всички входни и изходни данни на стратегическите карти за шум.

Чл. 15. При разработване на стратегическите карти за шум от съседни държави за погранични райони органите по чл. 4, ал. 1 оказват съдействие при заявено искане от съседната държава.

Раздел III

Планове за действие

Чл. 16. (1) Плановете за действие се възлагат за разработване от:

1. кмета на съответната община - за агломерациите по реда на разработването, одобряването, отчета и контрола на общинските програми за опазване на околната среда по Закона за опазване на околната среда;

2. министъра на транспорта - за основните железопътни линии и основните летища;

3. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за основните пътища.

(2) Компетентният орган по ал. 1:

1. изготвя задание за разработване на план за действие, което включва основанието за разработване, времевата рамка за краткосрочните, средносрочните и дългосрочните перспективи; разработената стратегическа карта за шум и документацията към нея;

2. координира разработването на плана за действие.

(3) Плановете за действие по ал. 1 се одобряват от:

1. общинските съвети - за агломерациите;

2. министъра на здравеопазването - за основните железопътни линии, основните летища и основните пътища, по предложение на експертния съвет по чл. 5, ал. 6, т. 2 от Закона за защита от шума в околната среда.

(4) Извън случаите по ал. 1, т. 1 планове за действие могат да се възлагат за разработване от кмета на съответната община и по негова инициатива, като се одобряват от съответния общински съвет.

Чл. 17. (1) Всеки план за действие включва:

1. описание на агломерациите (местоположение, площ, население), основните пътища и железопътни линии и летища (местоположение, размер и данни за трафика), както и други източници на шум, свързани с превишаване на граничните стойности на даден показател за шум;

2. отговорните органи на местната власт;

3. анализ и оценка на шумовото натоварване през последните 5 години;

4. анализ на причините за превишаване на граничните стойности на показателите за шум;

5. резюме на резултатите от стратегическите карти за шум;

6. предприетите мерки за намаляване на шумовото натоварване, както и мерки в процес на подготовка;

7. оценка на евентуално намаления брой на засегнатите от шум хора в резултат на изпълнението на мерки за намаляване на шумовото натоварване;

8. формулиране на приоритетните проблеми, които трябва да бъдат решени;

9. формулиране на необходимите действия за подобряване на акустичната обстановка в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива, отговорни лица и/или институции, срокове (междинни и краен), стойност, начин на финансиране;

10. анализ на очакваното подобряване на акустичната обстановка и намаляване експозицията на отделните групи от населението и/или намаляване броя на засегнатото население в резултат на изпълнението на всяко от формулираните действия;

11. подреждане по приоритет на отделните мерки според очакваното подобряване на акустичната обстановка и намаляване експозицията на отделните групи от населението и/или намаляване броя на засегнатите граждани;

12. протоколи от организираните с обществото консултации в съответствие със Закона за защита от шума в околната среда;

13. обобщение и анализ на резултатите от проведените обществени обсъждания;

14. проекти, които компетентните органи предвиждат да реализират през следващите 5 години, включително проекти, съдържащи мерки за запазване на тихите зони;

15. финансова информация, ако има такава, бюджетни пера, ефективност на разходите;

16. критерии за оценка на изпълнението и очакваните резултати от плана за действие;

17. резюме не по-дълго от 10 страници.

(2) Неразделна част от плана за действие са стратегическите карти за шум.

Чл. 18. При разработване на планове за действие от съседни държави за погранични райони компетентните органи по чл. 16, ал. 1 оказват съдействие при заявено искане от съседната държава.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата "звукова бариера" е преграда, спираща и/или отразяваща звука.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 7 от Закона за защита от шума в околната среда.

Приложение № 1
към чл. 8, ал. 2

Минимални изисквания към съдържанието на входните данни за разработване на стратегическите карти за шум

1. Геометрични данни:

а) цифров модел на терена съгласно кадастралната карта, векторни и растерни слоеве;

б) сгради - характер и начин на застрояването от двете страни на улиците и магистралите: едностранно, двустранно, етажност, напречно или надлъжно разположение на сградите спрямо уличната ос, разстояние между сградите;

в) характеристика на земната повърхност;

г) звукови бариери - вид, дължина, височина, точно местоположение и ъгъл на ориентация.

2. Данни за източниците и условията на излъчване на шум.

2.1. Автомобилен транспорт:

а) интензивност на движението в приведени единици за върхов час и скорост на транспортните потоци (брой транспортни средства за час, за седмица, сезонно разпределение) за различните улици, автомагистралаи и участъците върху тях с различна структура и характер на транспортните потоци;

б) характеристика на транспортните потоци (процентно съотношение между леките автомобили и тежкотоварните превозни средства, в т. ч. тези от градския обществен превоз);

в) вид и състояние на пътните настилки (асфалт, паваж, оценка на експлоатационното състояние);

г) широчина и дължина на улиците и магистралите, отстояние на оста на улицата до линията на застрояването, включително широчината на разделителната ивица при пътните магистралаи;

д) надлъжен наклон в процент на улиците и магистралите или на участъци от тях;

е) ниво на звукова мощност на транспортните средства.

2.2. Железопътен транспорт

2.2.1. Железопътни линии:

а) интензивност и скорост на товарните и пътническите влакови композиции (брой влакови композиции за час, за седмица, сезонно разпределение);

б) брой вагони и обща дължина на влаковата композиция;

в) категории влакове;

г) брой железопътни линии и тяхното разположение спрямо линията на застрояване;

д) вид на железопътните линии - дължина; широчина на коловоза; вид на коловоза - единичен или двоен; електрифицирани участъци - дължина, местоположение;

е) гари и спирки - брой, наименование, населено място;

ж) локомотивни и вагонни депа, товарни и контейнерни терминали - брой, капацитет, разположение в населеното място.

2.2.2. Трамвайни линии и метротранспорт над кога терен - разположение

спрямо линията на застрояване, спирки, брой коловози, дължина, широчина на коловоза, брой и вид мотриси във върхов час.

2.3. Въздушен транспорт:

- а) обща площ на летището и разположение спрямо линията на застрояване;
- б) характеристика на пистите - дължина и широчина, тип на изкуствените настилки;
- в) брой, тип и максимален тонаж на обслужваните въздухоплавателни средства, опериращи на летището;
- г) противошумни процедури и схеми на излитане и кацане;
- д) брой излитания и кацания в различните периоди на денонощието и по сезони.

2.4. Воден транспорт:

2.4.1. Речни пристанища - територия на пристанището, брой на корабните места - пътнически и товарни, капацитет, наличие на директна връзка с пътната и железопътната мрежа, площ на откритите и закритите складове, характер на обработваните товари.

2.4.2. Морски пристанища - територия на пристанището, максимална дълбочина, брой на корабните места - пътнически и товарни, капацитет, наличие на директна връзка с пътната и железопътната мрежа, площ на откритите и закритите складове, характер на обработваните товари.

2.5. Промислени източници:

- а) разположение на източниците спрямо линията на застрояване;
- б) обща звукова мощност на промишления източник;
- в) продължителност на работа в часове и време на денонощието.

3. Данни за населението и ползването на територията:

- а) брой население - по градове, райони, сгради и етажи;
- б) категоризация на зоните и сградите съгласно наредбата по чл. 11, т. 5 от Закона за защита от шума в околната среда ;
- в) тихи зони.

4. Метеорологични данни.

5. Измерени и/или изчислени данни за нивата на шума в dB(A) .

Приложение № 2

към чл. 10

Отразяване на измерените и изчислените данни за нивата на шума върху стратегическите карти за шум

1. Отразяването на шумовите нива върху стратегическите карти за шум се осъществява, като участъците условно се оцветяват според нивата на шума, както следва:

- под 35 dB(A) - светлозелено
- от 35 до 40 dB(A) - зелено
- от 40 до 45 dB(A) - тъмнозелено
- от 45 до 50 dB(A) - жълто
- от 50 до 55 dB(A) - охра
- от 55 до 60 dB(A) - оранжево
- от 60 до 65 dB(A) - червено
- от 65 до 70 dB(A) - виненочервено
- от 70 до 75 dB(A) - лилаво
- от 75 до 80 dB(A) - синьо
- над 80 dB(A) - тъмносиньо

2. Данните от проведените измервания и/или изчисления се прилагат към документацията на стратегическите карти за шум, като се посочват и използваните методи за измерване и/или изчисление.

3. В стратегическата карта за шум се отбелязват задължително наименованието на съответния обект, годината, за която е съставена, и легенда, поясняваща смисъла на използваните означения.

4. В текстова форма се посочват:

- а) брой жилища, детски, учебни, лечебни, научноизследователски заведения и обществени сгради в определен район, които са изложени на нива на шум над граничните стойности на показателите за шум;
- б) брой население, обитаващо район, който е изложен на нива на шум над граничните стойности за съответния район, разпределено по диапазоните, посочени в т. 1.

Приложение № 3

Минимални изисквания към съдържанието на изходните данни на стратегическите карти за шум

1. За агломерациите:

1.1. Общ брой население (в стотици), обитаващо жилища, изложени на всеки от следните обхвати на стойностите на показателя L_{24} в dB(A) на височина 4 m от кота терен към основата на най-силно изложената фасада: 55-59, 60-64, 65-69, 70-74, > 75, поотделно за шума от автомобилния, железопътния и въздушния трафик, както и за шума от промишлени източници. Числата трябва да се закръгляват до най-близката стотица (например 5200 = между 5150 и 5249; 100 = между 50 и 149; 0 = по-малко от 50). Наличие на основни пътища, основни железопътни линии и летища, допринасящи за високите стойности на показателите за шум, и оценка на приноса им.

1.2. Брой население, разпределено по обхватите на т. 1.1, обитаващо жилища, които имат:

а) допълнителна изолация към тази, която е изпълнена по проект, срещу един или повече видове шум в околната среда в съчетание с такива вентилационни или климатични инсталации, въпреки които може да се поддържа висока степен на изолация срещу външния шум;

б) тиха фасада, върху която стойността на показателя L_{24} на 4 m от кота терен към основата и на 2 m пред нея е с повече от 20 dB(A) по-ниска, отколкото върху фасадата с най-висока стойност на L_{24} .

1.3. Общ брой население (в стотици), обитаващо жилища, изложени на всеки от следните обхвати на стойностите на показателя $L_{нощ}$ в dB(A) на височина 4 m от кота терен към основата на най-силно засегнатата фасада: 45-49, 50-54, 55-59, 60-64, 65-69, > 70, поотделно за шума от автомобилния, железопътния и въздушния трафик, както и за шума от промишлени източници. Наличие на основни пътища, основни железопътни линии и летища, допринасящи за високите стойности на показателите за шум, и оценка на приноса им.

1.4. Брой население, разпределено по обхватите на т. 1.3, обитаващо жилища, които имат:

а) допълнителна изолация към тази, която е изпълнена по проект, срещу един или повече видове шум в околната среда в съчетание с такива вентилационни или климатични инсталации, въпреки които може да се поддържа висока степен на изолация срещу външния шум;

б) тиха фасада, върху която стойността на показателя $L_{нощ}$ на 4 m от кота терен към основата и на 2 m пред нея е с повече от 20 dB(A) по-ниска, отколкото върху фасадата с най-висока стойност на $L_{нощ}$.

1.5. При графични презентации в стратегическите карти за шум се очертават контурите поне на стойностите 60, 65, 70 и 75 dB(A).

1.6. В текстова форма се посочват мерките за защита от шума по места, реализирани в миналото, и оценка на тяхната ефективност.

2. За основните пътища, железопътни линии и летища:

2.1. Характеристика на заобикалящата ги среда: агломерации, градове, села, околности или други подобни, информация за ползването на териториите и за други източници на шум.

2.2. Общ брой население (в стотици), живеещо извън агломерации в жилища, изложени на всеки от следните обхвати на стойностите на показателя L_{24} в dB(A) на 4 m от кота терен към основата на най-силно засегнатата фасада: 55-59, 60-64, 65-69, 70-74, > 75.

2.3. Брой население, разпределено по обхватите на т. 2.2, обитаващо жилища, които имат:

а) допълнителна изолация към тази, която е изпълнена по проект, срещу един или повече видове шум в околната среда в съчетание с такива вентилационни или климатични инсталации, въпреки които може да се поддържа висока степен на изолация срещу външния шум;

б) тиха фасада, върху която стойността на показателя L_{24} на 4 m от кота терен към основата и на 2 m пред нея е с повече от 20 dB(A) по-ниска, отколкото върху фасадата с най-висока стойност на L_{24} .

2.4. Общ брой население (в стотици), живеещо извън агломерации в жилища, изложени на всеки от следните обхвати на стойностите на показателя $L_{нощ}$ в dB(A) на 4 m от кота терен към основата на най-силно засегнатата фасада: 45-49, 50-54, 55-59, 60-64, 65-69, > 70.

2.5. Брой население, разпределено по обхватите на т. 2.3, обитаващо жилища, които имат:

а) специална изолация срещу един или повече видове шум в околната среда в съчетание с такива вентилационни или климатични инсталации, въпреки които може да се поддържа висока степен на изолация срещу външния шум;

б) тиха фасада, върху която стойността на показателя $L_{нощ}$ на 4 m от кота терен към основата и на 2 m пред нея е с повече от 20 dB(A) по-ниска, отколкото върху фасадата с най-висока стойност на $L_{нощ}$.

2.6. Обща площ на територията (в кв. м), изложена на стойности на показателя L_{24} , по-високи от 55, 65 и 75 dB(A). Общ брой на жилищата (в стотици) и общ брой население (в стотици), населяващо всяка от тези територии (данните трябва да включват и агломерациите).

2.7. В текстова форма се посочват мерките за защита от шума по места, реализирани в миналото, и оценка на тяхната ефективност.